

Provincie keurt motie goed in kader van stikstofbeleid

<https://www.west-vlaanderen.be/artikel/provincie-keurt-motie-goed-kader-van-stikstofbeleid>

24/06/2022

In de provincieraad van 23 juni 2022 schaarde de provincieraad zich unaniem achter het advies van de Provincie omtrent het stikstofbeleid.

In de programmatische aanpak stikstof (PAS) tekent de Vlaamse Regering haar beleid uit voor de realisatie van de Europees beschermde natuur. Centraal gegeven hierbij is het terugdringen van de stikstofneerslag (depositie) in de habitatgebieden (Speciale Beschermingszones, die aangeduid zijn in het kader van de Europese Habitatrichtlijn of SBZ-H).

De PAS concentreert zich in belangrijke mate rond landbouw, maar ook mobiliteit en industrie komen in beeld. Door het grote belang van landbouw en industrie (o.a. voedingssector) zal de PAS een heel grote impact hebben in West-Vlaanderen.

West-Vlaanderen huisvest 1/3de van de Vlaamse landbouw, met daaraan gekoppeld een stevig agrocomplex. Ook kent West-Vlaanderen een belangrijke industriële sector, verhoudingsgewijs belangrijker dan gemiddeld in Vlaanderen. Aan natuurzijde is de provincie duidelijk bosarmer en 10% van de Vlaamse habitatrichtlijngebieden vinden we in West-Vlaanderen. Uniek voor onze kustprovincie zijn de kust, duinen en polders.

In haar advies erkent de Provincie het belang van de Europees beschermde natuur en de noodzaak om deze te realiseren.

Een gedeelde verantwoordelijkheid

Voor de Provincie is de PAS een gedeelde verantwoordelijkheid. Zowel landbouw, mobiliteit en industrie moeten inspanningen leveren. Bij landbouw gaat het vooral om ammoniak (NH₃), bij industrie en verkeer vooral om stikstofoxiden (NO_x). Deze worden verschillend behandeld. De PAS maakt niet duidelijk waarom de neerslag van stikstof van mobiliteit en industrie voor de natuur anders beoordeeld wordt dan stikstof van landbouw.

Ook komt er stikstof uit buurlanden en -regio's. Het is belangrijk dat de Vlaamse regering in alle richtingen in overleg gaat om te kijken hoe die impact kan verminderd worden.

Het breder kader beschouwen

Naast een milieueffectenrapport moet er ook een ruimere analyse gemaakt worden van de impact op ruimere schaal. Die ontbreekt nu. Nog meer voor West-Vlaanderen dan voor de andere provincies is er een duidelijke economische en sociale dimensie aan dit verhaal. Veel gezinnen hebben in de getroffen sector, en meer bijzonder de landbouw, hun bestaan opgebouwd. Met hen hebben ook veel andere ondernemers en werknemers hun toekomst uitgebouwd.

Metten is weten

Er moet snel werk gemaakt worden van een instrumentarium om stikstofemissie en -depositie en de realisatie van natuur te meten en zelfs te voorspellen. Op dit moment wordt er nog te veel vanuit onvolmaakte modellen, metingen, aannames geredeneerd om het beleid uit te tekenen.

Ook de door ondernemers voorgestelde innovatieve oplossingen kunnen onvoldoende beoordeeld en gerealiseerd worden. Ook daar is het meten van de effectieve emissie belangrijk.

Vertrouwen en ontwikkelruimte geven aan ondernemerschap

Het is belangrijk om aan ondernemers en landbouwers voldoende ontwikkelruimte te geven. Dit is ook nodig om de doelstellingen van de PAS te kunnen waarmaken. De Provincie vraagt de Vlaamse overheid om hierbij te vertrekken van het niveau van de exploitatie.

Voor de opgelegde vermindering van de stikstofuitstoot, is het resultaat, en minder de manier waarop, belangrijk. Is de hoeveelheid stikstof gereduceerd zoals voorzien en voorgeschreven?

Bij de uitrol van de PAS zal er op termijn nieuwe ontwikkelruimte ontstaan. Jonge landbouwers/ondernemers of overnemers zijn daarbij de prioritaire doelgroep.

De overheid als betrouwbare partner

Om tot een versnelde realisatie van de natuurdoelstellingen te komen, wil de Vlaamse overheid terugkomen op een aantal genomen beslissingen omtrent vergunningen, wil ze een afbouw van de varkensstapel met 30% en wil ze de vrijstelling van nulbemesting in natuurgebied terug schroeven. Het flankerend beleid daaromtrent moet zo vlug mogelijk met duidelijke voorwaarden worden uitgerold.

De provincieraad pleit ervoor om ook de stopzettingsregeling voor varkensbedrijven uit te breiden. Anders dreigen heel veel varkenshouders in West-Vlaanderen uit de boot te vallen.

Robuuste natuur ontwikkelen op maat van een gebied

Door alleen op stikstof te focussen, verdwijnen de andere factoren uit beeld die ook een impact hebben op de realisatie van de natuurdoelen, zoals water, bodem, luchtkwaliteit, gebruik van het gebied, ... Een aanpak op maat van een gebied biedt heel wat voordelen en kansen. Hierbij worden de natuurdoelen in relatie gebracht met die vele andere elementen uit de omgeving. Landbouw, industrie en mobiliteit komen daarbij in beeld en ook het belang van nabije en toegankelijke natuur, lokale natuurambities, toerisme en recreatie, behoud en ontwikkeling van de open ruimte, ... Dialoog is hierbij belangrijk om het vertrouwen te herstellen tussen landbouw en natuur en het is de beste manier om in evenwicht tussen de verschillende belangen die doelstellingen te halen.

Nu vraagt de PAS alle aandacht, maar er zijn ook de VEN-gebieden en habitats van andere fauna en flora, waarvoor ook een regeling nodig is.

De tijd dringt

Het is in het belang van iedereen dat er snel duidelijkheid komt hoe deze ganse aanpak wordt uitgerold en dat er voldoende financiering tegenover staat, zodat elk

bedrijf, elke overheid, elke sector weet waar ze aan toe zijn en hoe ze ermee kunnen omgaan. Ook mag er niet getalmd worden met de effectieve realisatie van de natuurdoelstellingen.

Rechtszekerheid, economische haalbaarheid, realisatiegerichtheid en uitrol in dialoog zijn cruciaal.